

An aerial photograph of Zwolle, The Netherlands, at sunset. The sky is a mix of orange, pink, and blue. In the background, the tall, dark stone tower of the Grote of Sint-Jacobskerk is visible, with its clock faces glowing. To the left, a large, modern building with a curved, metallic, scale-like facade is illuminated from within, showing a warm yellow light. In the foreground, a dark blue tiled roof is visible, with a golden bird sculpture perched on it. The city's rooftops and some greenery are visible in the mid-ground.

TOERISTISCH PERSPECTIEF ZWOLLE 2030

CONTEXT

Aanleiding

Zwolle weet wat investeren in toerisme kan opleveren. Investeren in Zwolse iconen, zoals Museum de Fundatie, hebben geresulteerd in economische spin-off en een groeiend aantal toeristische bezoekers. Met dit toeristisch perspectief wil Zwolle verder investeren in de vrijetijdssector en het Zwolse karakter beter op de kaart te zetten, passend bij de ambitie en schaa sprong van de stad. Zwolle moet nóg aantrekkelijker worden voor bewoners en bezoekers. Dit perspectief geeft richting aan de wijze waarop we dat voor elkaar willen krijgen en bepaalt de koers voor investeringen in de toeristische infrastructuur van Zwolle voor de komende jaren.

Krachten

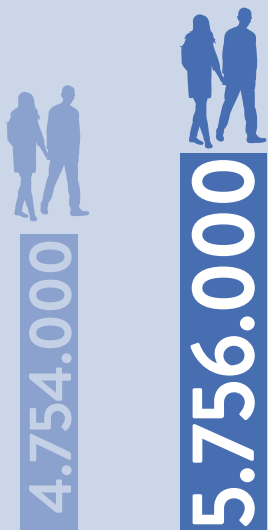
Zwolle scoort hoog op kwaliteiten en voorzieningen die een stad toeristisch populair maken. Zo heeft Zwolle een aantrekkelijke binnenstad met historische bezienswaardigheden, culinaire hoogtepunten (de Librije) en een divers cultureel aanbod met Museum De Fundatie en Waanders in de Broeren. De provinciehoofdstad bevindt zich in een regio met een grote diversiteit aan landschappen. Zwolle wordt namelijk omringd door drie rivieren (de IJssel, de Vecht en het Zwarte water) en ligt nabij Het Vechtdal, de IJsseldelta en Nationaal Park de Weerribben-Wieden. Door een overvloed aan natuur met een fijnmazig netwerk van fiets- en wandelroutes, zijn er genoeg mogelijkheden voor beweging in deze gezonde regio. Bovendien zorgen de

**“HET ZWOLSE KARAKTER
BETER OP DE KAART ZETTEN.
DAAR GAAN WE VOOR”**

vele beekjes, meren en rivieren ervoor dat er genoeg plaats is voor waterrecreatie zoals kanoën, een bootje huren, watersport en waterviews.

Zwolle is een infrastructurele hub en is daardoor goed bereikbaar met auto en OV. Zwolle is makkelijk te bezoeken voor Nederlanders, maar ook voor toeristen uit België en Duitsland. Andere krachten zijn de toeristische samenwerkingsverbanden waaraan Zwolle deelneemt. Deze vergroten de toeristische bekendheid en ontwikkelen nieuw toeristisch aanbod. Internationaal is dit de Hanzestedenlijn en meer nationaal zijn dat Gastvrij Overijssel en Vechtdal marketing.

En de stad is populair. In 2017 werden er bijna 5 miljoen bezoeken genoteerd en in 2018 al een miljoen meer, zoals je in de infographic op de volgende pagina kunt zien. Daarnaast zijn andere toeristische gegevens in dezelfde figuur opgenomen. Wat is de leeftijd van de bezoekers? Op welke manier komt men naar Zwolle? Wat zijn de meest ondernomen activiteiten?

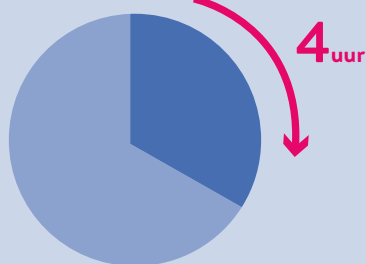

2017

2018

JAARLIJKSE BEZOEKEN

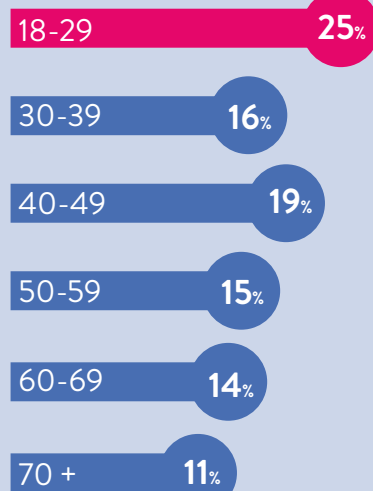
BEZOEKDUUR

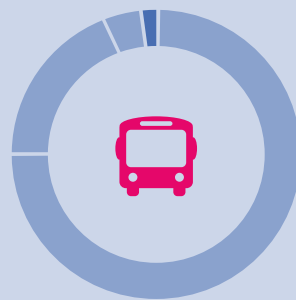
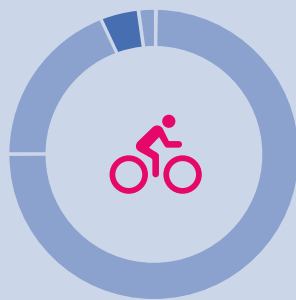
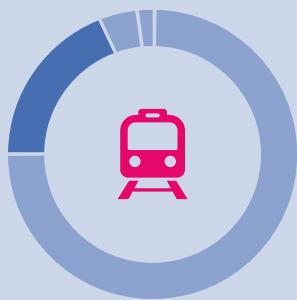
GASTVRIJE STAD

LEEFTIJD BEZOEKERS

VERVOERSMIDDEL BEZOEK NAAR ZWOLLE

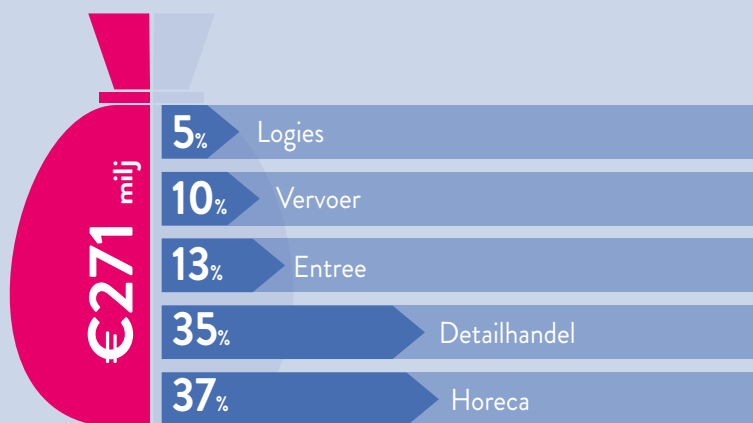

GEZELLIGE STAD

MEEST ONDERNOMEN ACTIVITEIT

JAARLIJKSE BESTEDING VANUIT TOERISTISCH BEZOEK

TREKPLEISTERS VAN ZWOLLE

Museum De Fundatie

Restaurant De Librije

De Peperbus

Waanders in de Broeren

Natuur in de regio

Kansen

Ondanks dat Zwolle al een sterk toeristisch aanbod heeft, staat de stad niet in heel Nederland als zodanig bekend. We zien daarom kansen om de Zwolse toeristische identiteit sterker te positioneren in Nederland. Daarbij kan een aantrekkelijk toeristisch aanbod zorgen voor het aantrekken van nieuwe doelgroepen. Zwolle heeft de ambitie om kenniswerkers en pioniers aan te trekken. Het versterken van de toeristische sector is hiervoor een middel. Bovendien is Regio Zwolle bezig met een schaalsprong. De regio heeft de ambitie om de 4e economische regio van Nederland te worden en de stad heeft daarbij een aanjagende functie. We willen dit momentum aangrijpen en ook ambitie stellen op het gebied van toerisme. Toerisme draagt immers bij aan de economische groei van de stad, het zorgt voor werkgelegenheid en houdt de kwaliteit van het voorzieningenniveau in stand, waardoor ook bewoners profiteren.

Uitdagingen

Naast kansen, zien we ook uitdagingen. De laatste jaren is het budget voor een actieve aanpak voor toerisme gedaald. Daarbij is dit budget aanzienlijk lager dan het budget van benchmarksteden, waardoor hoge ambities moeilijker te realiseren zijn. Ook heeft de coronapandemie ingrijpende sporen achtergelaten in heel Nederland en het toerisme is hierdoor hard getroffen. De komende jaren moeten ondernemers worden gesteund om het toerisme weer op gang te helpen. Een andere consequentie van de pandemie is dat steeds meer Nederlanders hun vakantie in eigen land door zullen brengen.

Dit vraagt om een aanpassing, zodat deze Nederlanders als nieuwe doelgroepen kunnen worden aangesproken voor Zwolle. Daarbij hebben de lockdowns gezorgd voor een herwaardering van de natuur: Nederlanders gaan massaal wandelen en fietsen en hebben behoefte aan ruimte. Ruimte die rond Zwolle volop te vinden is. Uitdaging is om deze ontwikkeling als een toeristische kans aan te grijpen.

**“ZWOLLE STAAT VOOR EEN
UITDAGING: DE ZWOLSE
TOERISTISCHE IDENTITEIT
STERKER POSITIONEREN
IN NEDERLAND”**

AMBITIE

Dit perspectief sluit aan op de profilering van Zwolle en de regio. Zwollenaren zijn trots op hun Hanzestad en op het kwalitatieve toeristische aanbod dat er nu al is. De cultuurhistorische iconen, monumentale binnenstad en de sterke verbinding met het kwalitatief hoogwaardig groen, moeten daarom gewaarborgd blijven. Daarbij zijn er al uitgesproken ambities die het toeristische imago van de stad versterken. Zo zullen mijlpalen als een themajaar Hanze (2023), 800 jaar stadsrechten (2030) en de internationale Hanzedagen in Zwolle (2030) uitgebreid gevierd worden met een bijzondere programmering. We zijn in gesprek over een satellietfunctie van De Fundatie in de Spoorzone en er wordt onderzocht of Zwolle in 2033 kan opgaan voor culturele hoofdstad!

Daarnaast willen we het creatieve, experimentele en ondernemende karakter in het vrijetijdsaanbod uitbreiden, zodat de identiteit en het profiel van de stad versterkt wordt. Iconen van de stad zijn niet per definitie groots, maar kunnen juist uitblinken in kleinschaligheid en authenticiteit. Zo ontstaat er een gevarieerd ecosysteem aan vrijetijdsvoorzieningen en toeristisch aanbod. Dit maakt de stad aantrekkelijk voor zowel (de huidige) inwoners als bezoekers én trekt het nieuwe doelgroepen aan.

**“IEDERE ZWOLLENAAR ERVAART IN 2030 PROFIJT
VAN TOERISME EN IS TROTS OP HAAR HANZESTAD.
ZWOLLE ONTWIKKELT ZICHT DAARVOOR ALS
DUURZAME, JAARROND, EXPERIMENTELE HOTSPOT
DIE OOK BIJDRAAGT AAN DE AMBITIE EN PROFILERING
VAN DE STAD EN REGIO.”**

Onze ambitie is de volgende:

1. Iedere Zwollenaar ervaart profijt van het toerisme

Door het versterken van de toeristische sector, krijgt de gehele stad een impuls. Het voorzieningenniveau wordt immers versterkt. De infrastructuur en het OV worden uitgebreid, ondernemers in de horeca en detailhandel blijven draaien en cultuurinstanties zoals musea kunnen floreren. Ontwikkelingen waar niet alleen toeristen, maar ook Zwollenaars zelf van profiteren.

2. Toerisme als aanjager voor duurzame ontwikkelingen

Met de wereldwijde groei van toerisme (tot corona) neemt de aandacht voor de impact van de sector ook steeds meer toe. Het versterken van toerisme moet niet ten koste gaan van huidige bewoners of van de natuur. De ambitie is daarom om het toerisme in Zwolle op een duurzame manier te versterken en toerisme in te zetten als aanjager van verduurzaming. Duurzame aanbodontwikkeling, spreiding van bezoekers, milieuvriendelijke mobiliteit, een autovrije binnenstad en circulaire ketens zijn voorbeelden hiervan. Hierdoor blijven levendigheid en leefbaarheid in balans.

3. Zwolle is een experimentele hotspot

We willen de identiteit van creatieve en experimentele Hanzestad sterk positioneren. De ambitie is een toeristisch aanbod te realiseren dat hier naadloos op aansluit. Om dit te bereiken willen we ook echt ruimte en vrijheid bieden om het experiment te stimuleren. We willen een avontuurlijk dag- en verblijfsaanbod, muurschilderingen en kunstroutes door stad en land, outdoor-activiteiten, authentieke verhalen en moderne

kunst.

Met de hiervoor beschreven ambitie willen we de volgende effecten bereiken:

Een krachtige Zwolse identiteit

Door een onderscheidend en experimenteel aanbod creëren we een nieuw en spannend hoofdstuk in de ondernemende geschiedenis van Zwolle, wat de identiteit van moderne Hanzestad versterkt.

We dragen bij aan de kwalitatieve schaa sprong

Met een samenhangend, duurzaam, experimenteel en avontuurlijk toeristisch aanbod spreken we toeristen aan, maar ook de nieuwe doelgroepen pioniers en kenniswerkers die Zwolle wil aantrekken. Zo sluit de stad aan bij de ambitie van Regio Zwolle om de 4e economische regio van Nederland te worden.

UITVOERING

De ambities zijn duidelijk, maar hoe gaan we deze realiseren? Ook het NBTC heeft de ambitie gesteld dat Nederlanders moeten profiteren van toerisme en dat toerisme moet bijdragen aan maatschappelijke opgaven. Om dit te verwezenlijken zijn vijf prioriteiten opgesteld. Wij hebben deze vertaald naar een Zwols perspectief. Door te werken aan deze prioriteiten worden de drie pijlers **profijt voor Zwollenaren**, **duurzaam toerisme** en **experimentele hotspot**, verwezenlijkt.

1. Lusten en lasten in balans

Zwolle moet een levendige en leefbare stad blijven, aantrekkelijk voor bewoners en bezoekers. De sociale en fysieke leefomgeving staan hierbij hoog in het vaandel. Kwalitatief en duurzaam toerisme staan daarbij centraal, want Zwollenaren hebben prioriteit. Dit realiseren we door:

- De binnenstad autovrij te maken;
- Het bereik van 'Zwolse' (iconische) evenementen in de regio en in Nederland te vergroten;
- Een aantrekkelijk aanbod en productontwikkeling voor inwoners aan te jagen;
- Meer aanbod buiten de directe binnenstad te ontwikkelen;
- Bewoners te betrekken bij toeristische plannen en ontwikkelingen;
- Bezoek en spreiding van toeristen te monitoren.

2. Zwolle overal aantrekkelijk

Spreading van toerisme is van groot belang om lusten en lasten in balans te kunnen houden. In de meest populaire bezienswaardigheden en activiteiten is er sprake van overconcentratie van bezoekers en staat de leefomgeving onder druk. Door huidig aanbod te verbeteren en nieuw aanbod te ontwikkelen, worden onbekende gebieden meer in de spotlight geplaatst en bezoekersstromen verdeeld. Dit realiseren we door:

- Avontuurlijk aanbod op het gebied van cultuur, horeca, evenementen, winkels, logies en vrije tijd te vergroten;
- Meer aanbod voor jonger publiek te realiseren;
- Ondernemers in de stad te verbinden (op basis van een meerjarige strategie);
- Actief invloed uit te oefenen op aantrekkelijkheid, zichtbaarheid en profiel van de stad voor de stijl-, plezier- en avontuurzoeker;
- Aan te sluiten bij integrale gebiedsvisies (zoals die van de Spoorzone);
- Ook op congresgebied een experimenteel en creatief aanbod te ontwikkelen;
- Samen te werken met de regio aan een compleet en aantrekkelijk toeristisch aanbod.

3. Toegankelijk en bereikbaar

Om de eerdergenoemde spreading van toeristen te realiseren, is de toegankelijkheid en bereikbaarheid van de stad en haar voorzieningen cruciaal. Een sterke infrastructuur is nodig met duurzame mobiliteitsoplossingen. Dit is meteen een kans, want mobiliteit kan ook een toeristische ervaring zijn: de bijzondere reis door de stad, of bijvoorbeeld een aangename tocht over water. Dit realiseren we door:

- Aantrekkelijke OV-arrangementen voor de toeristische bezoeker te onderzoeken en realiseren;
- Mogelijkheden voor duurzame mobiliteitsoplossingen in aansluiting op OV te stimuleren, zoals mobiliteitshubs met elektrische deelfietsen, steps en scooters.

4. Verduurzaming

De toegenomen globalisering en mobiliteit, en bewustwording over het veranderende klimaat hebben geleid tot meer aandacht van de ecologische voetafdruk van toerisme. Verspilling en vervuiling in de leefomgeving moeten worden tegengegaan en circulaire oplossingen zijn nodig. De Sustainable Development Goals zullen hierbij als een kompas worden gebruikt, want Nederland moet werken aan klimaat- en energiedoelen. Elektrische verplaatsing van toeristen, CO2 compensatie en andere duurzame initiatieven moeten mogelijk worden gemaakt. Dit realiseren we door:

- Duurzame OV- en mobiliteitsoplossingen te faciliteren;
- Ondernemers te stimuleren om milieumaatregelen te treffen;
- Zwolle Wereldfietsstad te promoten;
- De verkoop van streekproducten stimuleren en bijbehorende activiteiten/arrangementen ontwikkelen;
- Ondernemers en onderwijs te betrekken bij maatschappelijke programma's en verduurzaming van de vrijetijdseconomie.

5. Gastvrije sector

Zwolle moet bekend staan als gastvrije stad, voor binnen- én buitenlandse toeristen. We zien hierbij een sleutelrol van de horeca; behoud en ontwikkeling ervan is daarom noodzakelijk. We willen investeren in het imago, de professionaliteit en de aantrekkelijkheid van toerisme. Dit realiseren we door:

- Blijvend in te zetten op kleine en persoonlijke verblijfsaccommodaties;
- Ambassadeursprogramma's voor ondernemers en bewoners op te zetten;
- Samen te werken met onderwijsinstellingen in Zwolle aan het versterken van de gastvrijheid;
- Te investeren in een duurzame en actuele online agenda;
- Onderzoek te doen naar toeristische websites voor Duitse en Engelse (potentiële) bezoekers;
- Wandel- en fietsroutes in de stad te verbeteren.

Dit is een uitgave van BLOC bv in samenwerking met de gemeente Zwolle. Alle rechten gereserveerd. BLOC heeft zich ingespannen om alleen beelden te gebruiken waar zij toestemming voor had en/of die auteursrechten vrij zijn. Mocht er toch iets fout zijn gegaan gelieve ons dan in te lichten.

BLOC bv
Van Vollenhovenstraat 15
Pakhuis 22
3016 BE Rotterdam
+31 10 843 2395
info@bloc.nl